

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6CoP/4/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3819202014
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Stanislava Kollárová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3819202014.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Stanislavy Kollárovej a členov JUDr. Ivety Anderlovej a Mgr. Mareka Anovčina vo veci starostlivosti súdu o maloletú V. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, dieťa rodičov matky: Z. Z., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom A. O. XX/X a otca: I. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. Y. X/X, A., v konaní maloletá zastúpená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza - OSV o návrhu matky na zverenie maloletej do jej výchovy a starostlivosti a určenie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 25. augusta 2020, č.k. 9P/20/2019-131 takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, výroku II. o určení výživného, ako aj súvisiaci výrok IV. o trovách konania, **p o t v r d z u j e** .

II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. zveril maloletú V. M., nar. XX.X.XXXX do osobnej starostlivosti matke. Výrokom II. uložil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletej sumou 100 eur mesačne počnúc dňom 10.5.2019 do rúk matky vždy do konca mesiaca, ktorý predchádza mesiacu, za ktorý sa výživné poskytuje. Výrokom III. zročné výživné ku dňu vyhlásenia rozsudku vo výške 920 eur povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 10 eur až do zaplatenia spolu s bežným výživným pod hrozbou straty výhody splátok v prípade nezaplatenia jednej splátky. Žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že matka podaným návrhom žiadala zveriť maloletú V. do svojej osobnej starostlivosti a otca zaviazat' platením výživného vo výške 100 eur počnúc dňom podania návrhu. Návrh odôvodnila tým, že s otcom maloletého dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti. Otec prejavuje záujem o maloletú. Matka chodí s maloletou do domácnosti otca. V čase podania návrhu matka bývala v domácnosti s matkou a dvomi bratmi. Matke prispievala na domácnosť sumou 90 eur. Na maloletú má výdavky vo výške 100 eur. Príjem matky je vo výške 75 eur, preto jej pomáha jej matka Soňa Z.. Prešetrením rodinných pomerov zo dňa 12.6.2019 Úrad práce sociálnych vecí a rodiny Prievidza zistil, že spisovú dokumentáciu maloletej V. M., nar. XX.XX.XXXX a jej súrodencov G. Z., nar. XX.XX.XXXX a W. Z. evidujú od roku 2006, kedy si matka maloletých detí pani Z. Z., nar. XX.XX.XXXX podala na Okresný súd v Prievidzi návrh o zverenie do osobnej starostlivosti a určenie výživného pre maloleté dieťa G. Z.. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza, č.k. 13P/75/2006 zo dňa 28.03.2006 bola schválená rodičovská dohoda, kde maloletá zostala aj naďalej v osobnej starostlivosti matky, pani Z. Z. a otec F. B., nar. XX.XX.XXXX bol zaviazaný platiť na výživu maloletého dieťaťa výživné vo výške 1.000 Sk mesačne. Dňa 09.05.2016 bol úrad telefonicky kontaktovaný Nemocnicou s poliklinikou Prievidza so sídlom v Bojniciach za účelom oznámenia, že dňa 06.05.2016 matka pani

Z. porodila novorodenca S. Z., pričom u matky zaznamenali pozitívne výsledky testov na prítomnosť psychotropných a omamných látok. Z tohto dôvodu si otec maloletej, pán F. N., nar. XX.XX.XXXX podal návrh. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza, č.k. 4P/22/2016 zo dňa 07.07.2016 bola schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti otca a matka bola zaviazaná platiť na výživu maloletého dieťaťa výživné sumou vo výške 50 € mesačne. Úrad zároveň začal vykonávať v rodine opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately za účelom pomoci, podpory a sprevádzania rodiny. V rámci šetrení úrad nezistil závažnejšie nedostatky v starostlivosti o maloleté deti V. M., G. Z., nar. XX.XX.XXXX a W. Z., nar. XX.XX.XXXX a neboli zaregistrované ani oznámenia vo veci zanedbávania starostlivosti matky o maloleté deti. Matka taktiež úradu dobrovoľne preukazovala výsledky testov na psychotropné a omamné látky, naposledy 16.01.2018 s negatívnym výsledkom. V rodine je potrebné naďalej vykonávať terénnu sociálnu prácu z dôvodu nízkeho príjmu matky, nakoľko je potrebné matku usmerňovať, aby dokázala maloletým deťom zabezpečovať základné životné potreby. Matke finančne pomáha aj jej stará matka zo strany matky. Maloletá V. pochádza zo vzťahu matky Z. Z. a I. M., nar. XX.XX.XXXX. Matka s maloletou V. jej súrodencami maloletou G. a W. žila v čase podania správy v spoločnej domácnosti starej matky zo strany matky, pani Z. Z., ktorá je majiteľkou trojizbového domu. V domácnosti starej matky sa zdržiavali aj matkini bratia, S. Z. a W. Z.. Matka s maloletými deťmi mala k dispozícii samostatnú izbu, ktorá bola vybavená pre potreby rodiny a maloleté deti. Počas šetrení bola hygiena a poriadok v domácnosti na požadovanej úrovni. Rodinný dom bol zariadený štandardným typom nábytku. Počas šetrenia v rodine dňa 20.05.2019 matka uviedla, že na podanom návrhu trvá. Podľa matkinho vyjadrenia, otec maloletej nebol s dcérou už dva mesiace, nakoľko je pracovne odcestovaný v Nemecku. Matka verbalizovala, že je poberateľkou prídavku na dieťa v sume 73 € mesačne, výživného na maloletú G. 50 € mesačne a na maloletého W. v sume 80 € mesačne. Výdavky spojené s užívaním rodinného domu matka uviedla v sume 30 € za nájom a na potraviny približne 200 € mesačne. Matka uviedla, že s dcérou S. aktuálne nie je v žiadnom kontakte, čo odôvodňuje tým, že by ju otec dieťaťa do domácnosti nevpustil, pretože s ňou prerušil akýkoľvek kontakt i na sociálnych sieťach. S maloletou V. bol vykonaný pohovor, ktorý odmietla nahráť na zvukový záznam, čo úrad rešpektoval. Vzhľadom k veku a rozumovej vyspelosti maloletej nebolo možné dieťa informovať o prebiehajúcim konaní. Maloletá uviedla, že stratila náušnice, ale už má nové a na narodeniny chce kolobežku. Maloletá bola počas pohovoru komunikatívna, v prítomnosti matky bola spokojná, riadne zaopatrená a upravená. Následne bola vykonaná terénnu sociálna práca v domácnosti otca maloletej, pána I. M., avšak v domácnosti sa nikto nenachádzal. Z tohto dôvodu bolo zanechané oznámenie o vykonanej návšteve s termínom osobného stretnutia na úrade. Doposiaľ sa otec s úradom neskontoval. Prešetrením pomerov bolo zistené, že matka sa o maloletú V. riadne stará a v rámci svojich finančných možností a schopností jej zabezpečuje všetko potrebné pre jej zdravý fyzický a psychický vývin. Podľa správy z 18.5.2020 bolo kolíznym opatrovníkom zistené v novej domácnosti matky na adrese N., Na Y. X/X, kde rodina bývala od XX.XX.XXXX, že matka trvá na podanom návrhu. Matka s maloletými deťmi žila spolu s jej druhom Z. F., nar. XX.XX.XXXX, ktorý je nájomcom obývanej garsónky v rodinnom dome, kde sa nachádzali ešte ďalšie nájomné byty. Matka sa k sociálnym pomerom vyjadrila, že nájom za byt v sume 380 € mesačne hradil jej druh, kde bolo zahrnuté inkaso, energie, internet a televízia, pričom má hradiť všetky výdavky súvisiace s jej maloletými deťmi. Matka verbalizovala, že jej príjem je aktuálne iba rodičovský príspevok. Podľa vyjadrenia matky sa otec maloletej o dieťa už dlhšiu dobu nezaujíma a neprispieva na jej výživu nijakým spôsobom. Prešetrením pomerov bolo zistené, že matka sa o maloletú V. naďalej riadne stará a v rámci svojich finančných možností jej zabezpečuje všetko potrebné pre jej zdravý fyzický a psychický vývin. Podľa vyjadrenia matky aktuálne otec dieťaťa na maloletú V. nijakým spôsobom neprispieva na jej výživu.

3. Za aplikácie ust. § 36 ods. 1, § 62 ods. 1,2,4,5, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1 Zákona o rodine na zistený skutkový stav súd prvej inštancie dospel k záveru, že návrh matky dieťaťa je dôvodný. V danej veci rodičia mal. V. nie sú manželia a nežijú spolu. O úprave výkonu práv a povinností rodičov sa rodičia nedohodli. Maloletá je v starostlivosti svojej matky od svojho narodenia. Podľa zistenia kolízneho opatrovníka miestnym šetrením je starostlivosť matky o maloletú na požadovanej úrovni. Keďže rodičia maloletej spolu nežijú, a otec sa o maloletú nezaujímal, súd zveril maloletú na návrh matky a na základe stanoviska kolízneho opatrovníka do osobnej starostlivosti matky. Otec dieťaťa maloletú videl naposledy pred rokom. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že vzhľadom k prešetreniu domácnosti matky bolo skonštatované, že matka má vytvorené vhodné podmienky na výchovu V., ktorá má zabezpečený zdravý psychický, fyzický a sociálny vývin, dieťa má v byte zabezpečené samostatné lôžko. Matka býva v podnájme u p. F. W.. Nájom je vo výške 350 eur mesačne, finančne matke vypomáha súčasný partner. Na základe zistených informácií a sledovania matky, kde úrad vykonáva pravidelne opatrenia sociálno-

právnej ochrany detí a sociálnej kurately sa javí, že maloletá má vytvorené vhodné podmienky u matky, úrad súhlasí so zverením maloletej matke ako i určením výživného vo výške 100 eur. Maloleté deti otca, A. a A. M. sú umiestnené v ústavnej starostlivosti, pričom otec platí na výživu maloletých detí spolu vo výške 120,- eur. Matka uviedla, že má informácie, že otec má dve práce. Písali si minulý mesiac, hovoril, že chodí z roboty do roboty. Má vedomosť o tom, že otec má priateľku, v spoločnej domácnosti však nežijú. O vyživovacej povinnosti otca k maloletemu dieťaťu súd rozhodol podľa § 62, § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Určené výživné zodpovedá zákonnej úprave o výživnom, t.j., že obaja rodičia prispievajú na výživu svojho dieťaťa podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Matka býva v Prievidzi na ulici O. XX/X v podnájme, v 2-izbovom byte, za ktorý platí mesačne nájomné vo výške 350 eur. Má ďalšie dve vyživovacie povinnosti a to k maloletej G. Z., nar. XX.XX.XXXX, na výživu ktorej prispieva otec dieťaťa, F. B. sumou vo výške 70,- eur a k maloletemu W. Z., nar. XX.XX.XXXX, na výživu ktorého prispieva otec dieťaťa, T. Y., sumou vo výške 50 eur. Matka t.č. nedosahuje žiaden príjem. Je poberateľkou príspevku spolu s rodinným prídavkami vo výške 310 eur mesačne. V byte býva aj priateľ matky, F. Kučera s dcérou O. G.. Matka maloletej O. pracuje v Rakúsku, o dieťa sa stará priateľ matky. Priateľ pracuje v Nemecku, chodí na týždňovky a takto zarába 2 000 - 2 500 eur. Platí nájomné, stravu, oblečenie, vlastne všetko. Má s ním vážny vzťah. Keď je priateľ v Nemecku, matka sa stará aj o O.. Otec maloletej V. s matkou nekomunikuje. Na svoju dcéru - maloletú S. platí matka maloletej otcovi F. A. sumu 25 eur niekedy aj 2x do mesiaca, sú to peniaze od priateľa matky. Maloletá V. naposledy videla otca minulý rok cez leto. Otec maloletej neposlal nič, žiadne darčeky. Mesačné výdavky na stravu v spoločnej domácnosti matky sú vo výške 700 eur. Matka má výdavky na maloletú vo výške 30,- eur mesačne na hygienické potreby, oblečenie vo výške 60,- eur každý druhý mesiac. Maloletá je zdravá, lieky neberie. Otec na maloletú neplatí od novembra 2019 žiadne výživné, matke poslal v mesiaci máj - až október 2019 po 100 eur. V 11/2019 poslal 80 eur. Odvtedy neposlal nič. Otec maloletej má okrem V. dve staršie deti A. a A., na ktoré spolu prispieva sumou 120 eur. T.č. sú maloleté deti umiestnené v ústavnej starostlivosti. Otec sám uviedol, že si platí nájom aj v Prievidzi, čo sú nepochybne výdavky, ktoré pre otca maloletej nie sú nevyhnutné (120 eur), ktoré teda vytvárajú jeho potencialitu po úhrade nevyhnutných výdavkov na nájomné, stravu a oblečenie v Nemecku na platenie výživného na maloletú aspoň vo výške 100 eur mesačne. Otec maloletej podľa vlastného posledného vyjadrenia pracuje s príjmom 1100 eur mesačne a v prípade, že nebude mať prácu (čím sa mu uvoľnia prostriedky viazané na dopravu do zamestnania vo výške 100 eur), bude dostávať podporu 700 eur mesačne. Tiež súd považoval za neprimerane vysoké výdavky na stravu a hygienu mesačne 300 eur. Koncesionárske poplatky vo výške 100 eur mesačne otec vôbec nepreukázal a podľa názoru súdu je takáto výška koncesionárskych poplatkov v Nemecku nepravdepodobná (podľa zistení súdu je to 17,5 eur). Preto súd považoval za primerané výživné pre maloletú po zohľadnení oprávnených výdavkov na maloletú a jej alikvotného podielu na bývaní vo výške 100 eur. Maloletá má tri roky, v celom rozsahu sa o ňu od narodenia stará matka maloletej. Plienky a ostatné potreby podľa matky predstavujú sumu vo výške 100 eur mesačne. Nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od podania návrhu, teda od 10.5.2019 do vyhlásenia rozsudku vo výške 920 eur (za mesiac november 2019 otec zaplatil len 80 eur), dlhuje teda za november 20 eur a za mesiace december 2019 až august 2020 (deväť mesiacov po 100 eur teda spolu za tieto mesiace dlhuje 900 eur), súd povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 10 eur až do zaplatenia spolu s bežným výživným pod hrozbou straty výhody splátok v prípade nezaplatenia jednej splátky. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 CMP, keď žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Súd vzhľadom na citované ustanovenie, keďže neboli splnené podmienky na náhradu trov konania, nepriznal nárok na ich náhradu ani jednému z účastníkov.

4. Rozsudok súdu prvej inštancie v zákonom stanovenej lehote napadol odvolaním otec maloletého dieťaťa, smerujúc svoje odvolanie voči časti rozhodnutia, ktorým bola určená výška jeho vyživovacej povinnosti k maloletemu dieťaťu. Uviedol, že jeho súčasný príjem je vo výške 1.200,- eur, pričom pracovnú zmluvu má len do decembra. Mesačne platí nájom vo výške 470,- eur, t.č. vo výške 700,- eur, nájom vo výške 120,- eur na Slovensku, elektriku vo výške 25,- eur, pôžičku Gold vo výške 50,- eur mesačne, paušál 36,- eur, koncesionárske poplatky 50,- eur, výživné na dve školopovinné deti v celkovej výške 100,- eur /po 50,- eur na každé dieťa/, cestovné vo výške 100,- eur. Celková suma, ktorú otec vynakladá na výdavky je vo výške 1.181,- eur. Od narodenia maloletej otec matke finančne pomáhal až do začiatku krízy. S určením výživného nesúhlasí, pričom navrhuje určiť výživné vo výške 40,- eur. Matke maloletej zaslal na účet v auguste výživné vo výške 50,- eur. Namietal tvrdenie matky, že má dve zamestnania.

5. Kolízny opatrovník v písomne podanom vyjadrení k odvolaniu otca uviedol, že zotrúva na svojich písomných aj ústnych vyjadreniach v priebehu konania. Vyživovacia povinnosť otca určená súdom prvej inštancie je primeraná veku a odôvodneným potrebám maloletého dieťaťa a preto navrhol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť.

6. Matka sa písomne k podanému odvolaniu nevyjadřila.

7. Krajský súd Trenčín ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané v lehote (§ 362 CSP) a má predpísané náležitosti (§ 363 CSP), preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie bez toho, aby bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 65, § 66 CMP), prihliadnuc i na prípadné vady konania (§ 67 CMP) a po jeho preskúmaní bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP) dospel k záveru, že toto je potrebné v odvolaní dotknutej časti určenia výživného na maloleté dieťa, ako aj v súvisiacom výroku o trovách konania podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdiť, pričom podľa odseku 2 citovaného ustanovenia, sa odvolací súd stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia v celom rozsahu a v podrobnostiach naň poukazuje.

8. Matka maloletého dieťaťa sa podaným návrhom domáhala úpravy práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu a to tak, že žiadala zveriť maloleté dieťa do svojej výlučnej starostlivosti a určiť výživné zo strany otca vo výške 100,- eur na dieťa dôvodiac, že s otcom maloletého dieťaťa nežije v spoločnej domácnosti, pričom otec na výživu dieťaťa prispieva nepravidelne.

9. Súd prvej inštancie návrhu matky na výlučnú osobnú starostlivosť o maloleté dieťa vyhovel konštatujúc naplnenie zákonných predpokladov daných príslušnými ustanoveniami Zákona o rodine túto odôvodňujúcich, otcovi tiež určil vyživovaciu povinnosť na maloleté dieťa vo výške 100,- eur mesačne s tým, že súčasne nedoplatok na zročnom výživnom vo výške 920,- eur povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 10,- eur spolu s bežným výživným.

10. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

11. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

12. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

13. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

14. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

15. Odvolateľ (otec mal. dieťaťa) namietal, že jeho súčasný príjem je vo výške 1.200,- eur, pričom z tohto príjmu sú jeho celkové výdavky vo výške 1.181,- eur. Súčasne má ďalšie dve vyživovacie povinnosti, ktoré uhrádza vo výške 100,- eur. Iné zamestnanie nemá.

16. Odvolací súd za aplikácie § 380 ods. 2 CSP v spojitosti s ust. § 67 CMP z úradnej povinnosti predovšetkým posudzoval, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadou/vadami, ktorá/ ktoré sa týka/týkajú procesných podmienok. Posúdením procesného postupu súdu prvej inštancie v konaní, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci a ktorý zistil odvolací súd preskúmaním predloženého súdneho spisu, odvolací súd uvádza, že v konaní nezistil procesné vady zakladajúce dôvody pre zrušenie rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. a/ CSP a existenciu takejto vady odvolateľ ani netvrdil.

17. V ďalšom posúdení rozhodujúcich skutočností, odvolací súd vyhodnotil odvolacie námietky otca ako neopodstatnené, bez opory v zistenom skutkovom stave. Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie vychádzajúc z dostatočne zisteného skutočného stavu veci, pri plnom rešpektovaní vyšetrovacieho princípu (§ 35 a § 36 CMP) v dôsledku jeho správneho vyhodnotenia vyvodil z neho správne právne závery, vychádzajúc z ktorých posúdil správne výšku vyživovacej povinnosti otca poukazom na potencialitu príjmu na jeho strane (§ 61 ods.1-5, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1 Zákona o rodine), konštatujúc tak naplnenie práva maloletého dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni otca, ako povinného rodiča, súlad výšky určenej vyživovacej povinnosti s komplexnými pomermi (tiež možnými potenciálnymi príjmami) otca, ako aj odôvodnenými potrebami maloletého dieťaťa. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie tiež podrobne odôvodnil, v súlade s požiadavkami uvedenými v ust. § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov, spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, v odvolaní dotknutej časti, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre jeho potvrdenie. Súčasne sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku, konštatuje správnosť jeho dôvodov a v podrobnostiach naň odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP), aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty posudzovanej veci spolu s právnymi závermi súdu prvej inštancie.

18. Nad rámec uvedeného, vo vzťahu k odvolacím námietkam otca odvolací súd uvádza:

19. Podľa článku 41 ods. 4 Ústavy SR, starostlivosť o deti a ich výchova je právom rodičov; deti majú právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Rodičovské práva a povinnosti patria obidvom rodičom. Zákon o rodine preferuje dohodu rodičov pri výkone rodičovských práv a povinností, až keď nedôjde k dohode rodičov, rozhodne súd, vždy však s prihliadnutím na záujem maloletého dieťaťa.

20. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom, je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia, prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa sa má právo podieľať na životnej úrovni rodičov (§ 62 ods. 1, 2 Zákona o rodine). Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť, pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (§ 62 ods. 4, 5 Zákona o rodine). Pri určení výživného, prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný, vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine). Dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa, je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh (§ 78 od. 1 Zákona o rodine). Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov (§ 78 ods. 3 Zákona o rodine).

21. Ako vyplýva z citovaných zákonných ustanovení, ustanovením § 62 Zákona o rodine, v spojení s čl. 32 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd, je na jednej strane garantované právo rodičov vychovávať svoje deti a na druhej strane garantované právo deťom na rodičovskú starostlivosť a výchovu, ktoré právo v sebe zahŕňa okrem iného aj zabezpečenie zo strany rodičov všetkých podmienok materiálnej, aj nemateriálnej povahy, aby sa dieťa mohlo riadne vyvíjať. Podľa Dohovoru o právach dieťaťa, má každé dieťa právo na životnú úroveň nevyhnutnú pre jeho telesný, duševný, duchovný, mravný a sociálny rozvoj. Vyživovacia povinnosť rodičov, prostredníctvom ktorej sa uvedené právo detí naplňuje, má niekoľko foriem, môže byť plnená osobnou starostlivosťou, alebo tiež poskytovaním vecných plnení, napríklad zakúpaním stravy, nákupom ošatenia, zabezpečovaním zdravotnej starostlivosti a podobne. Základnou podmienkou správneho určenia vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu, je vyhodnotenie nákladov na pokrytie odôvodnených potrieb dieťa, ktoré však nezahŕňajú len náklady na základné životné potreby (bývanie, strava, ošatenie), ale aj náklady na uspokojovanie sociálnych potrieb dieťaťa - vzdelávania, kultúrne a športové aktivity závislé od veku dieťaťa, ale aj náklady na zdravotný stav dieťaťa, ktoré si dieťa samé nemôže zabezpečiť, keďže nie je schopné samé sa živiť, tieto sú však limitované z hľadiska ich vynakladania reálnymi možnosťami oboch rodičov. Súd zohľadňuje pri posudzovaní výživného aj výkon osobnej starostlivosti o dieťa, ktorým sa kompenzuje výživné vo finančnom vyjadrení a tiež nárast životných nákladov vo svetle tzv. valorizačnej klauzuly, ako aj právo

maloletého dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni povinného rodiča. V súlade s právami dieťaťa, Zákon o rodine vytvoril mechanizmy, ktoré majú zabezpečiť, že bude možné zistiť čo najobjektívnejšie možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodiča, súčasne prihladiť na správanie povinného rodiča definované v ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine.

22. Vykonaným dokazovaním v posudzovanej veci bolo zistené, že otec je zamestnaný v Nemecku, kde dosahuje príjem vo výške 1.100,- eur. Otec tvrdí skutočnosť, že bude zamestnaný len do decembra 2020, v konaní nepreukázal. I napriek tejto skutočnosti, pokiaľ by bol otec nezamestnaný, dosahoval by príjem vo výške 700,- eur /štátne dávky/. Odvolací súd zdôrazňuje, že otec si platí nájomné v Nemecku a rovnako na Slovensku, súčasne má výdavky na splácanie pohľadávok, energie. Okrem maloletej V. má ďalšie dve vyživovacie povinnosti, na výživu ktorých, podľa vyjadrenia otca, prispieva celkovou sumou 120,- eur. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 17. februára 2015, č.k. 11P/57/2014-42, bola otcovi zvýšená vyživovacia povinnosť na maloletého A. M., nar. XX.X.XXXX zo sumy 30,- eur na sumu 50,- eur mesačne s účinnosťou od 1.1.2015. Nedoplatok na zročnom výživnom na maloletého A. za mesiac január 2015 vo výške 20,- eur bol otec povinný zaplatiť matke do 30-tich dní od právoplatnosti rozsudku. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 29. júna 2012, č.k. 6C/132/2011-47 bola otcovi určená povinnosť prispievať na výživu maloletej A. M., nar. XX.X.XXXX sumou 50,- eur mesačne s účinnosťou od 1.12.2011. Nedoplatok na zročnom výživnom na maloletú A. za obdobie od 1.12.2011 do 30.6.2012 v celkovej výške 350,- eur súd povolil otcovi splácať po 20,- eur spolu s bežným výživným. Matka je poberateľkou rodičovského príspevku a rodinných prídavkov v celkovej výške 310,- eur. Má ďalšie tri vyživovacie povinnosti a to k maloletému W. Z., nar. XX.XX.XXXX na výživu ktorého platí otec sumou 80,- eur mesačne a k maloletej G. Z., nar. 19.07.2005 na výživu ktorej platí otec sumou 70,- eur. Matka má vyživovaciu povinnosť k maloletej S. N., nar. X.X.XXXX, ktorá bola zverená rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 07. júla 2016, č.k. 4P/22/2016-29 do osobnej starostlivosti otcovi a matka sa zaviazala povinnosťou prispievať na výživu maloletej sumou 50,- eur mesačne od 1.6.2016. Matka maloletého dieťaťa žije v spoločnej domácnosti so svojím priateľom, ktorý pracuje v Nemecku a takto dosahuje, podľa vyjadrenia matky, príjem vo výške 2.000-2500,- eur mesačne. Priateľ matky platí všetky výdavky spojené s bývaním, stravné. Má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletej O., ktorá sa t.č. nachádza v starostlivosti otca- priateľa matky. Výdavky matky na maloletú V. sú vo výške 30,- eur mesačne na hygienické potreby, oblečenie 60,- eur každý druhý mesiac, stravné. O. V. je zdravá, matka nemá výdavky na dieťa v súvislosti so zakúpením liekov. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil výdavky otca na stravu a hygienu vo výške 300,- eur ako i na bývanie za neprimerané, ako i nepreukázanie všetkých výdavkov otca- koncesionárske poplatky, energie, výdavky na bývanie na Slovensku.

23. Zhodnotením všetkých rozhodujúcich skutkových okolností podľa názoru odvolacieho súdu, určená výška výživného zodpovedá príjmovým možnostiam otca, ktorý pracuje v zahraničí a dosahuje príjem vo výške 1.100,- eur. I keď má otec ďalšie dve vyživovacie povinnosti, je v schopnostiach a možnostiach otca podieľať sa na výžive maloletej V. sumou 100,- eur mesačne. Je dôvodné vychádzať z potenciality príjmov otca, ktorý po zaplatení výživného na ďalšie dve deti, ako i odôvodnených výdavkov na bývanie, je schopný podieľať sa určeným výživným na maloletú V.. Otec výživné platil sporadicky, s maloletou sa nestretáva, nad rámec neprispieva maloletej na výdavky /stravné, ošatenie, hygienické potreby/. Otcom deklarované výdavky v konaní preukázané neboli, preto závery súdu prvej inštancie o určení výšky výživného sú vecne správne.

24. Vyhodnotením rozhodujúcich skutočností odvolací súd dospel k záveru, že súdom prvej inštancie určené výživné zo strany otca v prospech maloletej V. nepresahuje zodpovedajúci podiel na nákladoch daných vekom a odôvodnenými potrebami maloletého dieťaťa, a súčasne tiež nepresahuje limity dané osobnými, majetkovými a potenciálnymi finančnými možnostami otca ako povinného rodiča, reflektuje rovnako na skutočnosť, že zo strany matky je vyživovacia povinnosť vo finančnom vyjadrení kompenzovaná výkonom jej osobnej starostlivosti o maloleté dieťa, a v konečnom dôsledku zohľadňuje aj právo dieťaťa participovať na životnej úrovni otca, ako povinného rodiča.

25. S poukazom na vyššie uvedené, keďže odvolací súd dospel k záveru o vecnej správnosti rozhodnutia v časti určenia výšky výživného na maloleté dieťa, rozsudok súdu prvej inštancie, ako vecne správny, za súčasného záveru tiež o správnosti rozhodnutia v časti o trovách konania, podľa § 387 ods. 1 CSP v tomto rozsahu potvrdil.

26. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

27. Podľa § 55 CMP súd môže náhradu trov konania priznať aj vtedy, ak je to s ohľadom na okolnosti prípadu spravodlivé.

28. V mimosporových konaniach upravených CMP platí vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení zásada, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, čo znamená, že každý z účastníkov si teda sám znáša svoje trovy, ktoré v konaní platil. CMP obsahuje z tejto zásady aj výnimku a to v zmysle § 55, umožňujúceho náhradu trov konania priznať, ak je to spravodlivé s ohľadom na okolnosti prípadu, pričom zákon nekonkretizuje, komu môže súd podľa tohto ustanovenia náhradu trov konania priznať. Zákonodarca konštatoval, že materiálny korektív spravodlivého požadovania náhrady trov konania môže súd použiť vo všetkých typoch mimosporových konaní, zároveň je však potrebné zdôrazniť, že pre aplikáciu ustanovenia § 55 CMP nie je nevyhnutným predpokladom úspech v konaní.

29. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

30. Keďže odvolací súd nezistil dôvod na aplikáciu výnimky v zmysle § 55 CMP pokiaľ ide o trovy odvolacieho konania, o týchto rozhodol podľa § 396 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

31. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu Trenčín pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).